

spremembe, ki so se zvrstile skozi čas. Gospod Janez Žagar je z nami delil tudi spomine na vrstnika in prijatelja, pisatelja Marjana Rožanca, ki je o domačem delavskem predmestju napisal roman *Ljubezan*. Žagarjeva sta bila skupaj s prof. Kremenškom tudi vodnika po zelenojamskih ulicah, kjer smo poleg sprememb in novosti videli še nekaj ohranjene arhitekturne dediščine. Spomnili pa smo se tudi nekaterih pomembnih osebnosti, ki so živeli v Zeleni jami, poleg Rožanca še znani pedagogi France Ostanek, Leon Žlebnik, France Pediček ter umetnostni zgodovinar, akademik France Stele, ki je bil pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti kot urednik vključen v objavo publikacije Kremenškove *Zelene jame*.

Strokovna ekskurzija po Zeleni jami je tako marsikateremu etnologu, tudi takšnemu, ki je vsakodnevno v stiku z Ljubljano, od-

krila veliko novega, nepoznanega, zanimivega. »Rajže« pa s tem še ni bilo konec. Ob petih popoldne smo želeli druženje skleniti v upravni hiši Slovenskega etnografskega muzeja z osrednjim namenom, da bi bilo to prijetno presenečenje za našega jubilaranta, častnega člana Slovenskega etnološkega društva, zaslužnega prof. dr. Slavka Kremenška. Srečanje je Slovensko etnološko društvo pripravilo skupaj s Slovenskim etnografskim muzejem, z Oddelkom za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani ter Inštitutom za slovensko narodopisje ZRC SAZU. Ob rojstnodnevni torti in šampanjcu je slavljencu v imenu vseh čestitala predsednica SED, mag. Tita Porenta. Pomladno etnološko druženje smo sklenili z željo, da bi bilo prof. Kremenšku v pomoč pri nadaljnjem ohranjanju pronicljivih misli in prožnega koraka tudi praktično darilo.

SREČANJE Z RUDARSKO DEDIŠČINO ZABUKOVICA-LIBOJE

Grize, 12. februar 2011

V okviru etnološko-muzejske delavnice »Srečanje z rudarsko dediščino«, ki jo je organizirala Delovna skupina za ljubitelje etnologije pri SED (DSL SED), smo se v soboto, 12. februarja 2011, odpeljali v Grize na obisk k Etnološkemu društvu Srečno (EDS). Naš gostitelj je bil njegov predsednik, dr. Jože Hribar, ki je na zadnji podelitvi Murkovih nagrad, Murkovih priznanj in Murkovih listin v Ljubljani prevzel Murkovo listino za leto 2010. Izrazil nam je pristržno dobrodoščilo, pred nadaljevanjem programa pa smo udeleženci ob dopoldanski malici drug drugemu predstavili svoje »etnološko« delo.

Ob začetku strokovnega dela srečanja smo si v Kulturnem domu Svoboda Grize ogledali Rudarski muzej Zabukovica-Libojce. Dr. Jože Hribar in ga. Breda Veber, članica EDS in vodja šolske knjižnice v OŠ Grize, sta predstavila evropski projekt »Naša dediščina: Delavke – knapovke«, ki ga EDS izvaja v letu 2011. Mag. Tita Porenta je v imenu SED društva še enkrat čestitala za Murkovo listino in dr. Hribarju izročila knjižno darilo, ponatis (Agens: Žirovnica 1994) slovenskega prevoda čebelarkega priročnika Antona Janše (1734–1773) *Antona Janshaja ... Popolnoma podvuzhenje sa vsse zhebellarje ... / na mnogo proshnjio is nemshkiga, na kraynsku prestaulenu, inu s'nekaterim pomerkvajnam pogmiranu. od Joannesa Golitschnika*, ki ga je leta 1792 prevedel Janez Goličnik, župnik v Grizah.

Ogledu zbirke je sledila krajša delavnica z izmenjavo pridobljenih izkušenj z EU projekti za ohranjanje kulturne dediščine za kulturna društva. Najprej je svoje izkušnje predstavil dr. Jože Hribar, ki je predlagal vsebino delavnice, in povedal, da se je njihovo društvo že večkrat skušalo prijavit na razpise, vendar s tem nimajo dobrih izkušenj. Za njihovo društvo so zanimivi razpisi strukturnih EU projektov z oznako Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, Evropa investira v podeželje. Poznajo razpis UKREP 323: Ohranjanje in izboljšanje dediščine podeže-

lja, Lokalna razvojna strategija 2007–2013 LAS SSD (Spodnje Savinjske doline), Program 2.1. Ohraniti kulturno in naravno dediščino Spodnje Savinjske doline: Ohranjanje snovne in nesnovne zgodovinske in kulturne dediščine ter vrednot podeželja, ki mora biti skladno s uresničevanjem ciljev 3. osi Programa razvoja podeželja R Slovenije za obdobje 2007–2013: Kakovost življenja na podeželju in diverzifikacija podeželskega gospodarstva: Ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja.

Menil je, da razpisni pogoji ponavadi niso jasni, da je treba s sponzorji ali z lastnimi sredstvi zagotoviti preveč denarja, česar pa društvo ne zmore. Problemi se kažejo tudi v tem, da so projekti odobreni šele, ko aktivnosti že potekajo. Nekateri udeleženci z razpisi nimajo še nikakršnih izkušenj, ne poznajo npr. utečenih terminov in kratic. Zanje so razpisi kup nepotrebne birokracije. Mojca Tercelj Otorepec iz ZVKDS, OE Kranj, je povedala, da imajo največ izkušenj z razpisom Ukrep 323: Ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja, ki bo etnologom konservatorjem na območnih enotah ZVKDS zagotavljal 85-odstotno sofinanciranje nepovratnih sredstev iz evropskih in državnih virov. Omenjeni razpis je članom DSL SED septembra 2008 prvič predstavila dr. Tadeja Primožič na delavnici SED v Pleščah na Hrvaškem.

Primer dobre prakse, kako zagotoviti dovolj lastnih sredstev, so občinska namenska sredstva, ki jih občina kot finančno podporo vsako leto dodeli enemu od občinskih društev.

Ga. Tanja Gobec iz Zavoda ETNO-EKO je povedala, da se pri večini razpisov potrebuje tudi znanje in podpora etnologov, in predlaga, da se SED več pojavlja v javnosti, da bi ljudje vedeli, na koga se obrniti za strokovno pomoč.

Izvedeli smo, da brezplačno pomoč za izpolnjevanje obrazcev lahko dobite na Zavodu CNVOS (Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij). Sicer se lahko po

* Ana Beno, dipl. etnol. in kult. antropol. 1230 Domžale, Brejčeva 8, E-naslov: ana.beno@gmail.com; mag. Tita Porenta, prof. zgod. in univ. dipl. etnol., muzejska svetovalka, Muzeji radovljiške občine – Mestni muzej Radovljica. 4240 Radovljica, Linhartov trg 1, E-naslov: titaporenta@gmail.com

Gostitelj dr. Jože Hribar z gosti v društvenih prostorih Etnološkega društva Srečno.

Foto: Mojca Tercej Otorepec, 12. 2. 2011

Mag. Marko Smole in mag. Tita Porenta dr. Jožetu Hribarju izročata darilo.

Foto: Mojca Tercej Otorepec, 12. 2. 2011

pomoč obrnete tudi na razna zasebna podjetja, ki prijavljajo projekte, vendar so precej dragi.

Vprašanje, kako ovrednotiti prispevek v naravi (brezplačna uporaba materiala in storitev in prostovoljno delo za izvedbo projekta), ki se mora prav tako preliti v številke, je bilo le delno pojasnjeno. Zaenkrat prispevek v naravi ovrednotimo s pomočjo veljavnih ali priporočenih tržnih cen materiala ali storitev, splošno veljavnih urnih postavk in na podobne načine.

V pogovorih smo prišli do naslednjih sklepov:

- SED naj bi pripravilo nekakšen informativno-promocijski letak, s katerim bo skušalo obveščati javnost o delovanju društva in etnologov. Potrebna bi bila tudi priprava okvirnega cenika za naše storitve. V pomoč so nam lahko ceniki storitev regionalnih razvojnih agencij in svetovalnih podjetij za projektni management.
- Ena od prioritete SED v naslednjem obdobju je osveščanje ljudi o delu in znanju etnologov. SED bi se jim približalo kot baza, na katero bi se obrnili, ko bi potrebovali pomoč pri pisanju razpisov, svetovanje pri izvajanju projektov in podobno. SED bi jih glede na njihovo zanimanje in področje lahko napotilo k primernim izkušenim osebam ali institucijam, ki bi jim lahko pomagali pri njihovih vprašanjih, težavah in dilemah.
- Na spletni strani društva bi lahko uredili posebno povezavo do prej omenjene »baze«, morda kar v okviru »spletne tržnice etnoloških priložnosti«, ki že nastaja.

- V SED naj se zopet obudi delovna skupina za kadre. Z njo bi pridobili informacije o vrstah znanj, ki jih potrebujejo/iščejo določene institucije, ter predvsem, kdo oziroma katera izmed institucij želi zaposliti etnologa. Na predlog dr. Mojce Ravnik bi bilo treba k omenjenemu projektu pritegniti tudi Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Tako bi mladim etnologom omogočili stik s strokovnim delom, že izkušenim pa strokovni pregled nad dogajanjem.
- Člani DS za ljubitelje podpirajo tudi redna srečanja, na primer v obliki okroglih miz, etnoloških večerov in podobno, na katerih bi si izkušnje izmenjali strokovnjaki in ljubitelji.
- Osebe, ki imajo trenutno največ izkušenj z razpisi, so dr. Tadeja Primožič z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Sektor za razvoj podeželja in strukturno politiko), Mojca Otorepec Tercej z ZVKDS, OE Kranj, Tatjana Vokić Vojkovič z Občine Veržej, Alenka Černelič Krošelj iz Mestnega muzeja Krško, Jasna Fakin z Raziskovalne postaje Nova Gorica, Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje ZRC SAZU, in Karla Oder iz Koroškega pokrajinskega muzeja Slovenj Gradec (enota Ravne na Koroškem). Med ljubitelji ima veliko izkušenj tudi vodja DS za ljubitelje etnologije pri SED, mag. Marko Smole, ki sodeluje v čezmejnih projektih s Hrvaško.